

Conspectus dissertationum
in hoc Volumine comprehensarum.

1. Christiani Thomasi dis: an promissor
facti liberetur, praestando id, quod
interest.
2. Idem de hypotheca tacita propter pe-
cuniam Lubricam.
3. Idem de Pactis futurorum Sponsalium.
4. Idem de Interpretatione Beneficiorum
principis.
5. Eiusdem Triga casuum.

Q. D. B. V.
DISPUTATIO INAUGURALIS JURIDICA,
DE

FIDEJUSSORE INDEMNITATIS,

Von
Schadlos = Bürgen,

Q V A M
RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,
DN. FRIDERICO WILHELMO,
CORONÆ BORUSSICÆ ET ELECTORATUS
BRANDENBURGICI HEREDE, ETC. ETC.

SUB PRÆSIDIO
DN. CHRISTIANI THOMASII, Jcti,
S. REG. MAJ. BORUSS. CONSIL. PROF. PUBL. ET FA-
CULT. JURID. DECANI,

P R O L I C E N T I A
DOCTORALIA IN UTROQUE JURE PRIVILEGIA
CONSEQUENDI,

Ad diem XXVII. Jun. An. MDCCIII.
PUBLICO ERUDITORUM EXAMINI SUBMITTIT
Horis ante & pomeridianis

CHRISTIANUS Günther, Luba Lufat.

Recusf. HALÆ MAGDEB. Typ. CHR. HENCKELII, Acad. Typ.

D. PUTATIO INAGUR. MS. JURIDICAE
FIDELIUS

in

RECTORI

RECTORI

DR. FRIDERICO WILHELMO

CORONAE

DR. CHRISTI

REG. H. H. H.

DOCTOR

UNIVERSITATIS

CHRISTIANAE

UNIVERSITATIS

CELSISSIMO PRINCIPI AC DOMINO
DOMINO
ANTONIO EGONI
S. R. I. PRINCIPI
FÜRSTENBERGICO

COMITI HEILIGENBERGENSI
ET WERDENBERGENSI, LANDGRAVIO
BARRENSI ET STULINGENSI, DYNASTÆ IN HUSA ET
VALLE KITZINGENSI, JUNGENAVIÆ, TRONCHTEL-
FINGÆ, DONESCHINGÆ VARIVAGII ET VI-
TRACI DOMINO, ETC. ETC.

S. R. M. POLONIARUM
ET ELECTORIS SAXONIAE
IN ELECTORATUS SAXONICI PROVINCIIS
GUBERNATORI

DOMINO SUO CLEMENTISSIMO.

CELISSIME PRINCEPS
DOMINE CLEMENTISSIME.

Nxie forsan excusanda ef-
fet mea , CELSIS-
SIME PRINCEPS,
audacia, dum CELSIS-
SIMO TUO NOMINI, leviden-
fes hafce pagellas facras efse jufsi. Duo
vero

vero **CELISSIME PRIN-**
CEPS, si pensitaveris, ipsemet gra-
tiose non tantum me excusabis, sed
jure meritoque me id fecisse insimul ju-
dicabis. Dissertationem vides, varias
in Legum veritates inquirentem, quid-
ve in fide semel promissa justum ac æ-
quum sit exponentem. Quid mirum
itaque si ea **PRINCIPI** offeratur,
Legum optimarum peritissimo, Justitiæ ob-
servatori constanti perpetuo, ac Integer-
rime.

Lufatus sum, h. e. ex provincia
ortus, quæ gratiæ juxta ac *Justitiæ*
X 3 TUAE

T U A E singulares quotidie sentit ra-
dios. Lege itaque naturæ obligor, ut
gratiam patriæ meæ exhibitam, quacun-
que subjectissima mentis veneratione
colam. Satis sic, ut spero, CELSIS-
SIME PRINCEPS, offerentis ex-
cusata erit audacia. Cœterum Divi-
nam Majestatem veneror, velit CEL-
SITUDINI TUAE eas quotidie adji-
cere animi & corporis Vires, quæ tan-
tis laboribus, tantis Curis, tantisque
Vigiliis, quas pro Salute tranquillitate
& incremento totius Saxonix unice su-
scipis, ulterius perferendis, sufficiunt.

Sic

Sic florebit TUO sub augusto PRAE-
SIDIO Saxonia & in Saxonia dilectis-
sima mea Patria, ubique vero in æter-
num florebit CELSISSIMI TUI NO-
MINIS memoria, ut singulare exem-
plar, PRINCIPIS justî, probi ac cle-
mentis.

CELSITUDINI TUAE

Lipf. d. 22. Junii
An. 1703.

Humillimo obsequio Devotissimus
CHRISTIANUS Günther.

SP...
ST...
L...
M...
P...
M...

CHRISTIANI TOME

CHRISTIANUS TOME

Q. D. B. V.

PROOEMIUM.

Duplicem communiter constituere solent Juris Doctores *stipulationem* aliam *Principalem*, *Accessoriam* aliam. *Illa*, per se etiam sine ulla alia obligatione subsistit; *Hæc* vero, præ existentem aliquam obligationem, cui accedat, semper requirit. L. 95. §. 3. ff. de solut. diciturque in specie *Fidejussio*. Variæ autem *fidejussionis* dantur species. Fidejussor enim non principali solummodo, sed accessoriam in simul accedere potest obligationi, hinc vel *Principalis* vel *Succedaneus* germanice ein *Hüch-Bürge*, qui pro accessorio debito seu fidejussore obligatur, uti constat ex L. 8. §. fin. de fidejussor. Deinde est vel *simplex*, qui simpliciter pro debito se obligavit, vel *Indemnitas* germanice ein *Schadlos-Bürge*, qui in residuum quasi suam interponit fidem creditori, si a debitore is suum

A forte

forte consequi nequeat, vel damnum aliquod sentiat. Et de ultima hac fidejussionis specie, concessa mihi a magnifica facultate Juridica pro summis in utroque jure honoribus consequendis, disputandi facultate, paucula pro ingenii modulo concipere constitui. Præsentem vero materiam ideo mihi selegi, quia non vanas ac inutiles sapit subtilitates, sed ab ipsa necessitate ac quotidiana utilitate se potius commendat; nec, quantum mihi constat, utilissima hæc materia, unquam a Doctoribus ex professo est pertractata, sed, uti ILLUSTRIS DN. RHETIUS in Dissertatione de jure fidejussorum, Francof. ad Viadrum habitâ §. 21. loquitur, *incidenter tantum & levi, quod ajunt, brachio, proposita*. Ne vero sine methodo ac ordine procedam, secundum causas Indemnitas fidejussores consideraturus, singula sequentibus septem succinctis capitibus includam. Ita ut I. de Definitione ac Divisione, II. de Subjecto, III. de Objecto, IV. de Forma, V. de Fine, VI. de Effectibus, tandem VII. de Contrariis agat. DEUS O. M. laboribus nostris clementer annuat.

CAPUT

CAPUT I.
DE
DEFINITIONE ET DIVI-
SIONE.

§. I.

Turpe equidem ac inconueniens videtur *Franc. Indemnitate*
Mantic. de conjeſt. ult. volunt. L. 1. 2. 1. n. 2. prius de fidejuſſor.
terminare, quam terminos nec non vocabulo Unde ſic di-
rum ſignificationes intelligere; nihilominus tamen ſu- catus
pervacaneus ac tædioſus mihi videtur hic loci labor,
prolixè in Etymologiam, *Fidejuſſoris Indemnitate* in-
quirere. Juris enim perito non poteſt non eſſe no-
tum, *Fidejuſſoris* vocabulum eſſe compoſitum a *fide* &
juſſione, ut fidejuſſor itaque nihil aliud ſit, quam *is, qui*
fide ſua juber, ſcil. debitori credere *L. 60. ſ. 1. ff. mand.* Per
vocem vero *indemnitate* intelligitur damni averſio vel
præſtatio, die *Schadloſhaltung*, quo in ſenſu in jure no-
ſtro frequentiffime uſurpatur: Imprimis ubi *L. L. de in-*
demnitate præſtatione loquuntur, uti apparet ex *L. 16.*
ſ. 14. ff. ad Sc. Trebell. & L. 8. ſ. 1. ff. ad Sc. Vellej. L. 14. in fin.
ad Sc. Trebell. & L. p. ff. de Magiſtr. conven. Fidejuſſor indemn-
itate itaque vernacula noſtra exprimi poteſt quam o-
ptime: *Ein Schadloſ = Bürge*,

§. II.

Minus accurate autem a nonnullis fidejuſſor in- *An germ.*
demnitate vocari ſolet *ein Rück = Bürge*, quod *Dn. recte dicatur:*
Eckoldus in Compendiar. Pand. Tract. 2. 46. Tit. 1. ſ. 12. Ein Rück = Bürge? N.
Schneidew. ad Inſtit. Tit. de Fidejuſſor. ſ. 1. n. 6. Philipp. Ec-
log. 64. n. 12. aliique faciunt. Confunditur enim ſic *Fi-*
de-

Differunt enim inter se
1.
ratione obligationis cui accedunt.

2.
ratione modi seu formulæ constituendi.

de jussor Succedaneus & Subalternus cum *fidejussore indemnitaris*; qui tamen revera inter se differunt. Fidejussor enim Indemnitaris der *Schadlos-Bürge*, regulariter & plerumque obligationi principali accedere solet, dum creditori de Indemnitate cavet. Fidejussoris vero Fidejussor seu Succedaneus, nunquam sed tantum Obligationis accessoriæ; intercedendo nempe pro primo & aliis fidejussoribus, quibus creditor non satis fidem habet, ut eorum fidem quasi suffulciat. Vocatur alias etiam *surrögatus*, *Vicarius subalternus*; & sic accuratius germanice dicitur: *Ein Nüch-Bürge*. Siquidem & modo seu formula constituendi differunt. Succedaneus enim eum in casum se soluturum promittit, si & debitor & fidejussor destinato tempore non solverint. *Er verspricht im Fall der Debitor Principalis und dessen Bürge Casus zu gesetzter Zahlungs-Zeit mit der Zahlung nicht inne halten würden, dafür als Bürge zu stehen und zu haften.* Econtrario indemnitem promittens cavet tantum: *Er wolte gut vor die Schuld seyn, und ihm Schadlos halten.* Hinc ille Excussionis beneficio, ad instar alterius fidejussoris simplicis, renunciare potest, hic vero nequit, ut infra docebitur. Quare & hic noster a promissione indemnitaris accuratius loquendo, ein *Schadlos-Bürge*, vocatur.

§. III.

Ejus descriptio

Describimus itaque *Fidejussorem indemnitaris*, quod sit persona ad fidejubendum idonea, quæ in subsidium demum & eum Casum, si creditor a Debitore principali vel ejus fidejussoribus suam consequi nequeas, se soluturum, creditoremque sic indemnem præstare promittit. vel juxta Dn. Eckoldum in *Compend. Pand. Tr. L. 46. Tit. 1. §. 26. est is, qui*

qui se obligat ad id quod Creditor, a debitore, consequi et servare nequit; sive: qui in subsidium promittit quanto minus a debitore Creditor consequi potest. L. 63. ff. de fidejuss. L. f. ff. de Reb. Cred. L. 16. ff. de V. O. L. 21. ff. de solut.

§. IV.

Non uno autem modo suam interponere solet fidem Indemnitas fidejussor. Vel enim generaliter vel restricte indemnitatem promittit. Et generaliter quidem si in omnem quasi causam, omneque damnum occasione istius rei creditori obveniens, se obligat, id quod in obligatione huiusce plerumque verbis exprimitur: daß Er ihme vor allen und jeden Schaden, so nur auf einerley Art und Weise aus der Sache ihme entstehen oder zuwachsen könne, gut seyn wolle. Restricta vero fit, si usque ad certum tempus, vel ad certam tantum quantitatem Indemnitatem pollicetur. v. g. Daß Er ihn bis auf die Helffte schadlos zu halten verspricht. Deinde est etiam indemnitas cautio vel pura vel conditionata: vel Expressa vel tacita, de qua infra Cap. 3. & tandem vel Conventionalis vel Legalis. Ad quam ultimam speciem non incongrue referri posse videtur 1) Confidejussoria obligatio ex Epistola Divi Hadriani, in §. 4. ff. de Fidejuss. Si enim unus solvendo non est, hoc ceteros onerat: Lex igitur quasi præsumit reliquos confidejussores pro ratis confidejussorum litis contestatæ tempore solvendo non existentium, creditori indemnitatem promississe. Nec non 2) in L. 48. ff. de fidejussor. ubi masculus cum femina de iubeus, subduta muliere creditori pro solido indemnitatem promississe iure intelligitur. Cum scire potuerit, vel ignorare non debuerit, mulierem frustra intercedere. Pariter

quot modis
fiat hæc fide-
jussio.

Ad Legalem.
Indemnitas
fidejussionem
refertur

I.
Confidejussoria
Obligatio
ex Epistola
D. H.

2.
Casus L. 48.
de fidejuss.

3.
Si inter plu-
res Tut. vel
Curat. admi-
nistratio di-
visa.

se res habet 3) in pluribus Tutoribus vel Curatoribus, divisa enim inter eos administratione bonorum pupillorum vel minorennium, & uno in iis male versante, reliqui excusso administratore in subsidium quasi indemnitate fidejussores tenentur, *L. 55. pr. de Administ. tut. L. 2. C. de div. tut.* Maxime si ipsi inter se tutelam diverferint, *d. L. 2. jure etiam moderno, teste Carpzov. P. 2. c. 11. def. 36. Dissert. Berlich. P. 3. Decis. 328. n. 3.* Sin a testatore vel Magistratu divisio facta tum demum de indemnitate conveniuntur, si ob dolum aut culpam suspectum non postulerint collegam, *L. 1. §. 15. ff. de tutel. & ration. conf. Struv. Syntag. Jur. Civ. Exerc. 31. rh. 39.* Sic etsi 4) Fidejussores tutoris & Curatoris beneficio Divisionis non fruuntur *L. fin. Rem. Pub. Salv.* Ordinis tamen gaudere atque adeo non nisi de indemnitate pro se invicem obligari, *arg. Nov. 4. c. junctim. L. 6. ff. de Fidej. & mand. L. 1. §. 10. 11. ff. de tutel. & ration. communiter concluditur. Struv. l. c. rh. 79. & Eskold. ad ff. L. 27. tit. §. 2.*

CAPUT II.

DE

SUBJECTO.

§. I.

Contrahentis
persona probe
cognita
esse debet.

Diximus itaque quid sit Fidejussor indemnitate, & quot modis intervenire possit. Nunc ad subjectum perveniendum est. Contrahentibus enim ante omnia incumbit in qualitatem personarum inquirere, nam contracturus non debet esse ignarus conditionis illis cum quo contrahit *L. 19. pr. ff. de R. I.*

§. II.

Quis? de in-

Doctrinæ autem gratia dispescimus subjectum cum
Phi-

Philosophis in QUOD & CUI. Videndum igitur Quis? demnitatē
 Indemnitatem promittere possit, & CUI, hæc promissio cavere possit
 fieri queat. De Priori generalem hanc formamus traditur.
 regulam: *Omnis is de indemnitare potest cavere, qui pro aliis fi-*
dejubendo se obligare. 1. Regula gene-
 ralis

§. III.

Prohibentur autem certæ personæ ita, ut vel peni-
 tus fidejubere nequeant, vel non solæ possunt, sed aliena 2.
 demum autoritate, certa que legis circumspectione ac- Recensentur
 cedente. Ad priorem classē omnes ii pertinent, qui personæ in
 vel ob corporis aut animi vitium a fidejussione arcen- specie prohibi-
 tur, ut *infantes* ff. de inutil. stipul. furiosi, ff. 8. ff. ejusd. bitæ.
mente capti. prodigi &c. L. 6. ff. de Verb. obl. L. 40. ff. de R. ff.
 Ad alteram vero classē referuntur imprimis *Femine*,
 quæ, dum per Senatus Consultum Vellejanum in gene-
 re pro aliis intercedere prohibentur, nec de indemnitare
 cavere poterunt. Leges enim ideo fidejubendi facul-
 tatem iis adimunt, ne fragilitate sexus & naturæ suæ, in
 repentinam deducantur inopiam uti loquitur Justinia-
 nus in L. un. ff. 15. C. de Rei Uxor. Act. junct. princ. ff. quibus al-
 lic. Quam plurimi tamen dantur casus, in quibus Uxor
 salutari beneficio hoc uti nequit, sed pro aliis fidem inter-
 ponendo valide obligatur. Cessat SCri
 Vellejani be-
 neficium.

§. IV.

Et primo quidem de indemnitare cavere potest mu-
 lier, si beneficio Senatus Consultum Vellejani certiorata re-
 nunciaverit. L. f. & 4. ad SCri Vellej. Multum tamen in-
 terest an pro extraneo intercedat, an pro Marito. Pro illo si
 fiat intercessio, facilius admittitur, pro marito vero lon-
 ge difficilius. Cum facile persuasionibus ac blanditiis
 maritalibus, quin & vi metuve ad hoc induci possit.
 Hinc

1.
 Si certiorata
 renunciave-
 rit.
 Quid circa re-
 nunciatio-
 nem obser-
 vandum.

a)
Si pro extraneo fiat.

Hinc si pro debitore extraneo intercedit, sufficiens renunciatio sine juramento, & valida etiam extrajudicialis est, si sufficiens modo certioratio præcesserit, & specialis deinde subsequuta fuerit renunciatio. Hering. de Fidejuss. c. 7. n. 477. & Gail. L. 2. Obs. 77. Longe vero majori cautione ac circumspectione opus est, si uxor pro marito fidem interponat, ob rationem jamjam allegatam. Ideo simplex renunciatio minime, sufficit, sed necesse est, ut formale accedat juramentum. *Aurb. si qua mulier. C. ad Scz. Vellej. & Dec. Elect. Nov. 25.* Neque sufficit in chirographo, extrajudiciali juramento indemnitate promississe mulierem, sed in judicio requiritur fiat, prout expresse in *all. Dec. Elect. sancitum* & in causa Matthei Schillings contra Hansz Gagweilern und dessen Ehe-Weib. Anno 1685. Mens. Novembr. a Scabinis Lipsi. in prætorio Lipsiens. pronunciatum legi. Dasß Besß. Gagz weiter auf anderweit vorgehender Ladung in Person zu erscheinen, und die originalter producirte Schuld-Ver-schreibung sub A. zu recognosciren pflichtig, wiedrigen Falls wird solche pro recognito billig gehalten, ferner darauf zu beschehen was recht ist. Dessen Eheweib hingegen ist auf die Klage sich einzulassen nicht schuldig.

b)
Si pro marito intercedat.

Renunciatio
coram quocun-
que Magistr. fieri
potest.

§. V.
Id tamen præcise non requiritur, ut coram competente judice fiat, sed quia est actus voluntariæ jurisdictionis coram quocunque Magistratu firmiter expediri potest. Id enim non attenda Uxoris exceptione, quod confirmatio obligationis, in qua continebatur jurata in-cessio, non coram competente magistratu oppidano, sed in Præfectura tantum Lipsiensis, facta esset, pronun-
cia-

ciatum a D. Scab. Lipsi. Anno 1685. Mens. Septembr. Vidi in causa Concurfus Lucas Kühns. verb. VI. 600. Ehr. samt Interesse moræ der Hochwohlgebohrnen Frauen Ursulen Catharinen, Gräfin von T. besage Arrests vom 1. November 1684. daferne Sie auch von des Schuldners Vermögen ihre Befriedigung nicht erlanget, wird ihr solche von dessen Eheweibes Vermögen Krafft conventional-hypothec am 8. October 1683. billig geleistet.

§. VI.

Aliud tamen vi peculiaris alicujus statuti Lipsiæ Per statutum juramentum potest remitti. obtinet, ubi mulier pro marito in loco judicii, auctoritate Curatoris interveniente intercedens, doti ac beneficio S. C. ti Vellejani etiam absque juramento efficaciter renunciare potest. *vid. Dec. Elect. Nov. 25. ibique Philipp. Obs. 1. n. 7. p. m. 484. & ad Dec. Elect. Nov. 6. Obs. 2. p. m. 155.* Multo igitur magis vi dicti Statuti *Juri tantum Prælationis* in favorem Creditoris alicujus absque juramento judicialiter renunciare potest. Daß sie ihm mit ihrem Einbringen nachstehen wolle &c. & sic secundum quid illum præstare indemnem. Atque ita responderunt Domini Scabini Lipsi. Mens. Februar. Anno 1696. Dieß weil aber dennoch durch ein absonderliches der Stadt Leipzig Statutum, daß ein Eheweib mit Zuziehung ihres Curatoris gerichtlich ohne Eyd, auch wegen ihres Heyraths-Guths vor ihren Ehe-Mann intercediren, und in favorem des Gläubigers, der disfalls sonst zustehenden Erstigkeit renunciiren könne, verordnet, also darauf daß im gegenwärtigen Falle die Verzicht, citra Juramentum geschehen, kein Absehen zu richten, zumal da kein Constitutum hier vorhanden. *ic. so möchte die*

Pia causa, davon Eure Frage meldet, an Ursulâ Stelle in der Designation Urthel wohl gesetzt werden. B. N. W.

§. VII.

An præstito
juramento
certioratione
opus? Aff.

Moveri hic alias solet a D. D. quæstio, parum utilis: An etiam certioratione opus sit, si mulier sub juramento indemnitate promiserit? Frank. *ad tit. ff. de SCr. Vellej. n. 28.* Gail. *L. 2. Obs. 77. n. 9.* Zanger. *de Except. P. 3. c. II. n. 163.* Supervacaneam quasi putant certiorationem, cum juramentum loco certiorationis sit. Minus tutum tamen id esse statuo cum Mevio *Jur. Lubecens. L. I. tit. 5. art. 7. n. 121.* Sexus enim tæmineus fragilis est, nec jura sua semper capit; & ne postea excusationis loco allegare possit, se ignorasse, quod juravit, cautius procedunt tam judex, tam partes juramento sufficientem ac perspicuam Muliebris istius beneficii explanationem permittendo. Nec facile dabilem credo ejusmodi casum, quo judex officii sui adeo immemor absque certioratione fœminam in judicio adjuratam renunciationem admittat, quin potius inserta Instrumento renunciationis confirmatorio semper videmus verba: Daß sie nach vorher beschehener deutlichen Erklärung des Vellejanischen Rathschlusses und der Auch. Si qua mulier C. ad SCr. Vellej. Krafft deren keine Weibes-Person sich für einen andern, vielweniger ein Ehe-weib sich für ihren Ehemann kräftiglich denen Rechten nach verbürgen könne. &c. &c.

§. VIII.

2.
Obligatur
mulier si pecuniam accepit.

Obligatur secundo quoque mulier de indemnitate cavens. *Si pro cautione pecuniam accepit.* Eo ipso enim dum lucrum ex fidejussione captavit, indigna videtur Legis

Legis auxilio, quæ fragilitati sexus tantum volebat con-
sultum. *L. 23. §. 1. C. ad SCt. Vellej.* Et non levitate, quam
lucris cupiditate ducta videtur, mulierque augustissi-
mum hocce Senatus beneficium quasi pretio numma-
rio æstimat. Hering. *de fidejuss. c. 7. n. 433.* Brunnem. *in*
Comm. ad alt. Leg.

§. IX.

Neque Tertio ad eam mulieris intercessionem,
quæ pro Dote facta est, SCti Vellejani potestas extendi
tur. *L. f. C. ad SCt. Vellej.* Sicut nec Novellæ. *134. c. 8.* &
inde defuntæ Authenticiæ, *si qua mulier C. d. 7.* Cum
tantus dotium sit favor, ut antiqui juris conditores, sæ-
pius Legis severitatem temperaverint. Uti loquitur
c. L. f. Adde quod Dotis causa pia sit: Unde & mulier si
ea in opinione sit, ut credat, se pro dote obligaram, quic-
quid dotis nomine, dederit, non repetit, sublata enim
falsa opinione, relinquitur pietatis causa, ex qua solu-
tum repeti non potest, ut ait Julianus *in L. 23. §. 2. ff. de*
Cond. indeb.

^{3.}
pro Dote si
intercedit.

§. X.

Et Quarto tandem firmiter obligatur scæmina ex
intercessione *si minori*, tertio pecuniam mutuantem indemni-
sarem promittat. *L. 12. ff. de minor.* Leges enim tunc æta-
tis magis, quam SCu rationem habent. *L. 11. §. f. ff. d. 7.*

^{4.}
Si minori ini-
demnitatem
promittat.

§. XI.

Tantum de mulierum intercessionibus. Sed nec
Pupillum sine tutoris autoritate, neque *Minorem* sine
Curatoris consensu, Indemnitatis fidejussores esse pos-
se, constat *arg. pr. & §. 1. J. de auctorit. tutor.* item *arg.*
§. 9. J. de inutil. stip. Pro iis tamen de indemnitatem cavens
valide obligatur. *L. 25. ff. de fidejuss. & mand.* ibique Gott-
fredus

prohibetur
quoque in spe-
cie pupillus &
minorennis.

non vero fili-
usfamilias.

Executio ta-
men differtur.

fredus Conf. §. 6. c. 6. An vero *filius familias* absque pa-
tris sui consensu pro aliis se interponere, deque indem-
nitate cavere possit? dubium sane non est *arg. §. 6. §. de*
inutil. stipular. Filiusfamilias enim omnes omnino con-
tractus celebrare potest solo mutuo, ob Senatus Consul-
tum Macedonianum, excepto. At firma licet sit obli-
gatio, differenda tamen est executio usque post patris
mortem *L. 1. §. tot. tit. ff. §. cod. quod cum eo.* ne contrahen-
do a filiofamilias patri invito usufructus minui vel au-
ferri queat. Nisi habeat bona castrensia vel quasi castren-
sia, quorum intuitu pro Patrefamilias habetur. *L. 2. ff. ad*
Scr. Maced. L. 8. §. 6. C. de Advoc. vel peculium adventiti-
um irregulare, in quo pater nec proprietatem nec U-
sufuctum habet. *arg. Nov. 17. c. 1. Bacov. ad §. 1. §. per*
quas person. cuique acquir. L. ult. §. 1. C. de bonis qua lib.

§. XII.

Cui indemni-
tas promitti
queat.

Accedere autem potest Fidejussor Indemnitas
tum *Obligatione, Principali*, ita, ut creditori damnum ali-
quod merenti de indemnitate caveat, tum etiam *Accef-*
cessoriae, qui fidejussoris quasi fidejussor est, id quod quo-
tidie contingere potest, ut fidejussoribus nempe a Reo
Principali alii constituentur fidejussores, qui priores fi-
dejussores servent indemnes, & itidem appellari que-
unt Indemnitas fidejussores, succedanei seu subalterni
Rück-Schadlos-Bürgen.

CAP. III.
DE OBJECTO.

§. I.

Objectum hu-
jus fidej. cum
aliis commune

Objectum Fidejussoris Indemnitas commune est
cum aliis fidejussoribus. Is enim accedere potest
ad

ad *Obligationem* tum *Civilem* tum *Naturalem* arg. §. 1. *J. de fidej. L. 16. §. 3. ff. eod. Principalem & Accessoriam L. 8. §. f. ff. de fidej. Puram & Conditionalem vel in Diem §. 5. J. eod. L. 70. pr. ff. eod. Presentem & Futuram §. 3. J. eod.*

§. II.

Mere tamen *naturalis* *Obligatio* non *sufficit*. *Qua-* an mere naturalis Oblig. sufficiat?
lis illa est: cum quis ad *veridicam* tenetur *promissioque* *pudori* ac *honestati* naturali solummodo *relinquitur* *L. 25. §. 11. ff. de hered. petiz.* Sed talis *requiritur*. Cui licet non *actionem*, alios tamen *effectus remissiores* tribuit *Jus Civile*, puta *retentionem* *L. 10. ff. de SCt. Maced.* & ut *reperitio cesset* *L. 51. ff. de Cond. indeb. L. 6. §. f. ff. de fidej.*

§. III.

An vero in *Delictis* *fidejussio* *indemnitate* *locum* an in Delictis Indemnitate prefatio locum habeat.
habeat, non absque *distinctione* *afferi* poterit. *Utique* enim videndum erit, an quis alteri *indemnitate* *promittat*, in *Delicto jamjam perpetrato*, an vero *in delicto adhuc perpetrando*. *Priori casu* iterum probe *animadvertendum* num *Civiliter*, an vero *Criminaliter* *agatur*. *Illo casu* utique *admittitur* *fidejussor* *hoc* vero non. *Hahn. ad Wesenb. L. 46. tit. 1. n. 4.* *Pœna* enim debet tenere suos *autores*, & nemo est *membrorum suorum Dominus*, *L. 13. ff. ad Leg. Aquil.* *Altero autem casu*, in *Delicto* nempe *perpetrando* nullius *momenti* est *indemnitate* *promissio*. Sed licet in re *turpi* & *illicita*, nulla detur *obligatio*, imprimis autem *turpe mandatum* inter *mandantem* & *mandatarium* non fit *obligatorium*; *Obligatio* tamen ab *utraque parte* oritur *respectu Reipublicæ* ad *pœnam*, aut *ratione tertii* ad *damnum resarciendum*.
J. 7. J. de mand.

§. IV.

interdum ju-
dici præstatur
indemnitas
cautio

Quamvis alias judici non liceat, processum ab Exe-
cutione inchoare, in impetrando tamen arresto, debito-
ris de fuga suspecti, vel obrinenda incarcerationatione delin-
quentis remotis saltem iudiciis gravati, excusatur iudex
si impetrans judici & iudicio indemnitas cautionem præstat.
Daß Er den Richter und das Gerichte vertreten und
Schadlos halten wolle. Quam cautionem vel impe-
tratus ipse, vel tertius pro eo fidejubendo præstare va-
let. conf. Leipziger Handels-Gerichts-Ordnung Tit. 10.
in fin.

§ V.

in quolibet
contractu in-
tervenire pot-
est Indem. fi-
dej.

Tandem in quolibet ferme contractu intervenire
potest *fidejussor indemnitas*. v. g. in Locatione, & Condu-
ctione pro Conductore de indemnitate, tam ratione
mercedis quam damni cavere quis potest. Id quod in
aliis quoque procedit contractibus.

CAP. IV.
DE FÖRMA.

§. I.

Forma vel
Substantialis.

Forma duplex est: vel *Substantialis* vel *Accidentalis*.
Forma est ut fidejussor creditori ita indemnitem per
stipulationem promittat, ut nihilominus principalis
debitor obligatus maneat. *arg. L. 23. C. de fidej.* Et jure Ci-
vili quidem cautio hæc, uti omnes alæ stipulationes,
inter præsentibus celebranda erat. *ff. 5. f. de inutil. stipul.*
& L. 52. ff. de Obl. & Act. Hodie tamen per literas
ea etiam fieri potest. Godofr. *ad L. 22. C. de fidej.* Bachov.
vel *ad Treur. vol. 2. Disp. 23. rb. 4. lit. a.* *Accidental* vero, diversi-
mo-

mode fit. Indemnitas enim fidejussor intercedit *vel expressis verbis vel tacite* pure vel sub conditione, aut in diem, vel in genere, daß Er ihme vor allen und jeden Schaden gut seyn wolle, vel ad certam tantummodo summam principalem, daß Er ihme dieser 1000. Thaler halber schadlos halten wolle.

§. II.

Cum *tacita Indemnitas fidejussione* affinitatem aliquam habere viderur *Commendario seu Laudario seu affirmatio aliquem esse solvendo*. Nam etsi *Commendatio* regulariter non involvat fidejussorem, nec inducat mandatum. *L. 12. ff. mandati*. utcunque intercesserit consilium, cujus nulla obligatio est, *L. 47. ff. de R. J.* nisi sit fraudulentum. *f. 6. f. mandat.* Jure tamen Saxonico introductum est, ut ejusmodi commendationes ac laudationes inter mercatores obligationem producant, tacitamque indemnitas fidejussorem involvant *Decis. El. Nov. 42. ibique Philipp. adde sis Dn. Aug. Bened. Carpzov. Diff. de Commendatione Job. Köppen Dec. 39. n. 9. Carpzov. Definition. P. 2. C. 18. d. 24. Finckelst. Obs. Pract. 16. n. 7. & Mev. ad Jus Lubecens. L. 3. tit. 10.*

Cum tacite affinitatem habet Commendatio.

§. III.

Generalem indemnitas cautionem longe pinguior rem esse *Restricta* ad certam solummodo summam, nemo facile dubitabit. *Illam* siquidem in omnem causam, tam principalem quam accessoriam, ad usuras nempe & expensas *vel omne aliud damnum inde emergens, se extendit*. Ad usuras tamen usurarum non tenetur, nisi speciali pacto id promiserit. vid. *Illustr. Dn. Rhetii Diff. supra in proemio all. tit. 22.*

Generalis indemnem, Caut. praefertur Restricta.

§. IV.

§. IV.

excipitur ta-
men casus
fortuitus.

ad quem re-
fertur impru-
dencia judicis,
Sententia in-
justa.

Non immerito tamen ad eum solummodo casum id extendendum esse puto; Ubi nempe per *se immediata & directe* ex isto negotio damnum obvenit; non vero si casu magis fortuito & per accidens damnum aliquod sentiat creditor *arg. L. 26. ff. 6. & 7. ff. mandati*. Casus enim fortuitus nullo in contractu est præstandus, cum illum nullum humanum consilium providere possit. *L. 2. ff. de administr. rer. ad civ. pertin.* Hinc fidejussor indemnitas non obligatur, si per injuriam, vel ob ignorantiam, errorem, aut malitiam judicis damno afficiatur is, cui indemnitatem promisit. *L. 51. ff. de Evict.* Imprudentia siquidem judicis, & sententia injusta, casui fortuito assimilantur. Ad casum vero fortuitum aliquem se obligare voluisse, non est verisimile, dum is neque prævideri, neque ullo humano consilio evitari queat. *conf. Hering. de fidej. c. 26. n. 45. seqq.*

§. V.

certis casibus
limitatur.

Tenetur autem fidejussor indemnitas de casu fortuito; si *velejus*, pro quo fidem interposuit, alterique de indemnitate cavet, *vel eorum, qui sub ejus potestate sunt, culpa casum præcesserit*. v. g. Si aliquis pro Conductore tam ratione mercedis quam ratione cujuslibet damni, indemnitas cautionem præstitit Locatori, incuria autem vel conductoris, vel eorum quorum ministerio utitur, exorto incendio, ædes pereant, tunc fidejussor indemnitas, casum hunc fortuitum præstare quoque adigitur. *arg. L. II. ff. 3. ff. Locat. Cond.* Maxime si cum malis hominibus converteretur, aut rixeretur, malorumve hominum opera utatur, & a vicinis admonitus eos haut dimiserit. *arg. L. 25. ff. 4. ff. locat. cond. junct. Decif. Elect. Sax. 79.*

§. VI.

§. VI.

Tandem ad formam fidejussionis indemnitis, id quoque pertinet; quod *artius* quidem & *validius* obligari talis fidejussor possit, veluti pro simpliciter tantum obligato debitore sub juramento, vel hypotheca aut pignore, sub pacto executivo, *L. 3. C. de Pign. & hyporb.* vel etiam pœna, Hahn. ad Wesenb. *L. 46. T. I. n. 5. verb.* tamen potest efficacius, Brunnem. *in Exerc. ad instr. tit. de fidejuss. §. 5.* Hering. *all. rr. c. 24. n. 115.* Eckold. *Lib. 46. r. 1. §. 16. 17.* In *Majus* tamen seu majorem summam obligari nequeat. Ejus enim obligatio accessio est principalis obligationis, plus vero nequit esse in accessione quam in principali re *§. 5. §. de fidej.* Imo ipsa natura fidejussionis indemnitis quæ semper conditionalis & subsidiaria est, id plane non permittit.

Magis non vero in Majus obligari potest indem. fidej.

CAPUT V.

DE FINE.

Finis Indemnitis hujus fidejussionis duplex est: *Principalis & minus Principalis.* Utrumque cum qualibet fidej. communis est. libet fidejussione communem habet. Principalis enim finis est, ut creditor, vel fidejussor, cui indemnitem promisit, de damno vitando securus reddatur nec non creditori diligentius cautum & tutius debeat, quod in obligationem est deductum *L. 1. §. 8. ff. de Obl. & act. §. 5. §. de fidej. & §. fin. §. de Replie.* Minus Principalis vero est, ut eo magis debitori fides habeatur & credatur. *§. f. §. quibus mod. re contrab. obl.*

Finis cum qualibet fidej. communis est.

C

CAP.

CAPUT VI.
DE
EFFECTIBUS.

§. I.

indemnitat.
fidej. habet.

I.
Ordinis bene-
ficium,

AD palmariam ferme Dissertationis nostræ partem; nunc accedo. Inquirendo in egregios quos indemnitas cautio præstat effectus. In genere autem notandum: *Omnia beneficia cuilibet fidejussorum Nov. 4. c. 1. concessa. Indemnitas fidejussori quoque competere. Primo autem loco allegari meretur Excussio seu Ordinis beneficium, vi cuius ante excussum principalem Indemnitas fidejussor conveniri nequit. Quæ quidem excussio adeo rigorosa est, ut ad sacculum usque & peram fieri debeat. Jason. in s. fin. n. 6. §. de action. & Ludov. Gomez. in s. 7. n. 37. §. ejusd. tit. ubi inquirunt: " Debitores „excitari hodie in omnibus bonis, etiam usque ad in- „dumenta, non relicta ipsis, nisi unica veste, qua corpus „tegant ne nudi incedant.*

§. II.

& quidem in
excellentiore
gradu.

Et hocce beneficium licet in distincte reliquis fidejussoribus quoque competat *Nov. 4. c. 1. longe tamen in excellentiori gradu, id indemnitas fidejussoribus datum est. Neque commune cum aliis fidejussoribus id habent; Sed proprium iis est, non tam ex natura ut Eckolt. in Comp. ff. tr. tit. de fidej. §. 26. tradit, quam ex substantia Obligatio- nis. Cum enim sub conditione promiserit indemnita- tem, a Reo nimirum si suum exigi non possit, vel damnum incurrat, ante debitorem excussum conveniri nequit, cum autem non constet, an & quale damnum sen-*

ferferit. Hering. *de fidej. c. 27. n. 147.* Hahn. ad Wesenb. *d. tit. n. 5. verb. aut excussis.*

§. III.

Hinc fidejussor indemnitate, quamvis beneficio *Excussiois renunciaverit*, nihilominus tamen id deinceps opponere, ac petere potest, ne ante principalem debitorem conveniatur. Et licet alias unicuique permittitur, juri pro se introducto renunciare, *L. 29. C. de pact.* id tamen saltem procedit, si natura vel potius substantia istius negotii, cui renunciatum, renunciationem non respiciat. *Finckelth. Obs. Pract. 107.* Omnis siquidem renuntiatio circa jus renunciabile versatur, uti loquitur *Dalnerus de Renunciat. c. 6. n. 1.* Eam vero naturæ ac substantiæ fidejussionis indemnitate plane esse contrariam, eamque penitus mutare, apparet ex §. præced. ideoque tale pactum pro non adjecto habetur. *arg. L. 12. ff. de precat.*

hinc ei licet renunciaverit, opponi tamen potest.

§. IV.

Neque *jurata renunciatio*, a fidejussore indemnitate facta, prohibet, quo minus exceptionem excussiois opponere queat creditori. *Carrz. P. 2. C. 17. d. d. 7. in fin. e jusd. Dec. 14. n. 7.* *Berlich. P. 2. C. 22. n. 25. seqq.* *Celer. Proc. Execut. P. 1. C. 10. n. 451.* *Sruv. S. 7. C. Exerc. 47. th. 43.* Et magna hodie equidem juramentorum vis est *arg. C. 28. X. de jurejur.* quod vero per id, *salvo manente contractu substantia istius mutari possit, valde dubito.* Hinc fidejussor indemnitate, si in conscientia se obligatum credat, post iustam renunciationem se hoc beneficio uti non posse, utique cum *Illustr. Dn. Stryckio in tr. de Cauz. Contra. Sect. 2. c. 6. §. 24.* statuendum erit, non manere eum

Si vel maxime jurato facta sit renunciatio.

fidejussorem indemnitate, sed, vi juramenti, simplicis fidejussoris partes sua sponse citra necessitatem assumere.

§. V.

an per statutum id auferri possit? N.

Sed ulterius quæri potest. *An per statutum aut consuetudinem loci Indemnitate fidejussori excussionis beneficium auferri possit?* Affirmare id equidem videtur Dn. Lauterb. in Diss. de fidejussoribus in genere §. 22. mihi tamen sententia ista valde dubia videtur. Nam etsi statuta quidem contra jus commune quid disponere valeant, non aliter tamen id quam salva manente substantia contractus fieri potest. Quia alias contractus iste non maneret quod esse deberet, sed in aliud genus contractus vel conventionis transiret, uti præced. in §. de juramento etiam monuimus. Hinc licet teste Casp. Zieglero in Diss. de Fidejussoribus §. 36. Norimbergæ beneficium excussionis ob speciale statutum, fidejussoribus alias non concedatur, valde tamen dubito, quin id ad indemnitate fidejussorem ibi extendatur.

§. VI.

an pro naturaliter tantum obligato cavens Ord. B. uti queat? N.

Nec illa hic prætereunda quæstio: *An fidejussor pro naturaliter tantum obligato de indemnitate cavens excussionis beneficio uti queat?* Placet mihi cum Bachovio ad Treutl. Vol. 2. Dissert. 28. rb. 5. Lit. D. negativa sententia. Ubi enim nulla est actio, ibi nulla esse potest excussio. Atqui in naturaliter tantum obligatum nulla datur actio. Ergo nulla esse potest excussio. Ideoque ejusmodi fidejussor hic obligatur non tanquam fidejussor; Sed tanquam promissor principalis ex sua promissione. Etenim dum ejusmodi obligationi, quam Jure Civili non subsistere novit, sponte accedit, non tantum donare, sed & ex sua persona obligari voluisse præsumitur. Veluti si pro pupillo,
fine

Sine autoritate tutoris contrahente quis intercesserit. *L. 25. ff. de fidejuss.* Bachov. *c. I. Lit. B.* cui etiam adstipulatur Vinnius *ad ff. 1. Inst. de fidej.* Locamer in *Question. Justinian. Q. 298.* Brunnem. *Exerc. Inst. ad Lib. 3. T. 21. p. m. 161.*

§. VII.

Ad effectus cautionis indemnitis quoque referendum: *Indemnitis fidejussorem offerendo debitum, cogere posse creditorem, ad cedendum sibi jura & actiones.* Alias enim non nisi contraria mandati actione agere potest, qua instituta consequitur quidem omne id quod pro debitore solvit. *c. 2. X. de fidejussor. L. 27. ff. 4. ff. mandati.* Hering. *d. rr. c. 26. n. 60. sqq.* Siquidem omnis actio contraria ad damni restitutionem tendit, & semper personalis est. Pinguior vero interdum est actio cessa quam hæc contraria. Nam jura & actiones si cedi sibi curavit omne jus tam personale quam reale, quod habuit creditor principalis, utpote in cujus locum succedit, consequitur. Adde quod integrum pretium exigere tunc valeat, tamen aliquanto minus transigendo solverit. Et huic cessione minime adversatur *L. Anastasiana*, ea dum facta sit, *ex quadam necessitate & vi contractus præcedentis L. 28. ff. mandati. L. 2. C. de fidej.*

2.
habet beneficium cedendarum actionum.

§. VIII.

Certis quoque casibus & ante solutionem Indemnitis fidejussor, contra debitorem principalem agere potest ad id, ut solvat creditori, eumque a cautione liberet. *c. f. X. de fidej.* Imprimis v. si inter debitorem & fidejussorem Indemnitis expresse conventum & actum, ut ante solutionem & quandocunque liberit, contra eum agere queat, *L. 10. C. mandati. Soreidew. ad*

Interdum ante solutionem Indemn. fidej. contra Debitorem habet actionem.

2. *f. 6. f. de Fidejuss.* 2) Si debitor nimis diu solutionem pro-
traxit *L. 38. f. 1. ff. mandati. all. c. f. X. de fidej.* Ne alias per-
petua sit indemnitas cautio, semperque perimescen-
dum solutionis periculum. Harprecht. *ad f. 6. f. de fidej.*
n. 8. Judicis autem arbitrio relinquendum esse, quando
quis diu in obligatione statisse dicendus, putat Schnei-
dew. *loc. cit. Coler. de Proc. Exec. P. 1. c. 10. n. 319.* 3) Quan-
do principalis debitor bona sua dilapidare incipit. Schnei-
dew. *l. c. L. 10. C. mandati.* ibique Gottfredus & Brunnem-
in *Comm. Cod. ad h. l.* nec non 4) Si ad longinquas & pericu-
losas partes se conferre velit debitor itidem asserit
Schneidew. *l. c.* quam materiam more suo h. e. erudite &
accurate pertractavit peculiari in Dissertatione, occasi-
one *L. 38. f. 1. ff. mandat.* Illustris Dn. Christianus Tho-
masius, *Lipsiæ habita:* de actione fidejussoris adversus
debitorem antequam solvit.

§. IX.

an Credito-
rem, contra
Debitorem
ut agat, adi-
gere possit?

An vero Creditorem etiam adigere ac cogere pos-
sit ad agendum contra debitorem, communiter quidem
asserere solent D. D. occasione nempe *L. 22. f. 2. ff. man-
dati.* Hering. *de fidej. c. 27. p. 1. n. 196.* Struv. *Syntax. Jur. Civ.*
Exerc. 47. rb. 43. in fin. Ex allegato textu autem id quo-
modo probetur non video. Rogatum lego, *Compulsum*
non lego, inquit Dn. Brunnem. *in Comm. ad h. l.* Si ta-
men ultra destinatum solutioni tempus, ulteriores mo-
ras concedere velit creditor debitori, judicique ex rei
circumstantiis appareat, in fidejussoris indemnitas præ-
judicium ac damnum id vigere, ut tunc eum querela
sua contra creditorem audiat, eumque ad agendum
contra debitorem compellat, æquum esse puto. *arg. L. 10.*
C. de mandatis.

§. X.

§. X.

Diximus supra §. I. h. c. fidejussorem indemnitate omnibus istis beneficiis ac juribus frui, quæ aliis fidejussoribus salutariter sunt concessa. *An vero excipiendi eodem jure gaudeant?* breviter dicemus. Sunt autem *Exceptiones* quas in judicio debitor creditori objicere potest vel *Reales* vel *Personales*. *Illas* quod attinet, eas fidejussori indemnitate quoque infervire expediti juris est. *ff. de Replicat. l. 7. §. 1. ff. de Except.* Is itaque omnitempore si a creditore conveniatur ei opponere potest *Exceptionem solutionis, transactionis juris jurandi, l. 28. §. 1. ff. de jurejur. Rei judicata, doli mali, quod metus causa Compensationis &c. &c.* quam si semel habuerit creditor, eaque uti intermiserit, suo non fidejussoris damno cedit. Vitium enim & culpa unicuique sua, non alteri nocere debet. *Hering. d. tr. c. 20. §. 6. n. 4. &c. 27. Part. 4. n. 36. seqq.*

Quæ Exceptiones Indemnitate fidej. competant.

§. XI.

Id vero non procedit *in Exceptionibus Personalibus*. *Excep. Personales ei non inferviant.* Eæ enim cum certis personis vel ex partium conventionione, vel ex speciali legis gratia ac dispositione concessæ ac propriæ quasi sint, personam quoque sequuntur, eamque non egrediuntur. Hinc beneficio *Competentiæ*, parentibus ac liberis, Patrono, Socero, Socio, Marito, Militi, concessa, non gaudet indemnitate fidejussor. In individuo enim ex singulari & speciali privilegio certis personis est concessum, quas non egreditur. *L. 16. & seqq. l. 25. ff. de re judicata. 12. & 13. ff. de Solut. Matr. Hering. in sape all. tr. c. 27. part. 4. n. 80.*

§. XII.

Valde tamen dubito fidejussori indemnitate prodesse *Cautela ab Heringio tra.*

data examina-
tur.

desse posse Cautelam ab Heringio *c. 1. n. 81.* traditam. Dum Svafor ac author fidejussori est, ut, si nomine prædictarum personarum ad solidi solutionem conveniatur, principali debitori tunc litem denunciet, ipse ut compareat, & ex sua persona exceptionem objiciat, dicendo: sua interesse ne fidejussor in solidum conveniatur, cui alias mandati iudicio solidum solvere rursus esset obstrictus *arg. L. 8. §. 7. ff. mandati. L. 41. ff. de re judicata.* Ejus enim obligatio ad omne damnum quocunque modo id creditori obvenire potest, se extendit, a qua per debitoris intercessionem liberari vix poterit.

§. XIII.

an mortem
debitoris ex-
pectare tenea-
tur creditor?
N.

Sed cum de indemnitate saltem teneatur talis fidejussor. Et incertum adhuc sit, an creditor, reverso, ad meliorem fortunam, debitore, damnum sit passurus: Quæritur: *an non expectare usque post mortem debitoris teneatur creditor?* Negativa satis fundata videtur in *§. fin. ff. de Replacat.* Creditor enim qui a debitore bonis lapsio suum consequi nequit, revera in damno versatur, hinc merito suum consequitur ab eo, indemnitate qui promissit.

CAP. VII.

DE

CONTRARIIS.

§. I.

Cessat Indem-
nitate fidej. si inter-
veniat.

Præscriptio,

Videndum nunc ultimo loco, quibus modis Indemnitate fidejussor obligatione sua liberaretur. Cessat autem Indemnitate cautio I. Si creditori iusta opponi possit præscriptio. Sed satis intricata hic se

se offert quæstio, in utramque partem a DD. ventilata.

An interpellatio Principali debitori facta, noceat fidejussori? Quæstio:

Affirmativam defendit Struv. S. J. C. Exerc. 47. §. 47. arg. L. ult. C. de duobus Reis & L. 91. §. 3. 4. de Verb. Obs. cum quo etiam facit Hering. d. tr. c. 20. §. 18. n. 10. 13. 15. Contrarium vero asserit Carpzov. Dec. 34. Cujus opinio tum praxi tum intentioni legis mihi videtur conformis.

§. II.

Sed nova hic emergit, perquam utilis & satis ardua quæstio: Si existente super bonis Debitoris concursu, Creditor ad liquidandum sub pœna præclusionis citatus non compareat, & præcludatur, num exceptione hac indemnitas fidejussor postea uti seque adversus creditorem ea tueri possit? Viderur equidem hoc affirmandum: quia 1) si

bi suæque negligentia imputare debeat creditor, quod ob contumaciam præclusus sit. 2) quod sublata Principali actione cesset quoque accessoria; maxime vero 3) quod talis Creditor nihil juris amplius habeat, quod cedere fidejussori indemnitas, beneficio cedendarum actionum gaudenti, posset, tametsi hic ad solvendum paratus esset, quo inclinat Dn. Brunnem. in Comm. ad Cod. ad L. 16. de Pignor. & hypoth. & in Comm. ff. ad L. 62. ff. de fidejuss. n. 4. Pro Negativa autem facere posse, 1)

quod sicut Creditor talis non a Jure agendi contra debitorem penitus præcluditur, sed a Concursu saltem illius Massæ; ita nec quoad 2) Sublata sit principalis actio. Tametsi enim talis creditor a Massa istius concursus penitus removeatur, in suspenso tamen manent jura & actiones illius, quousque ad pinguiorem fortunam debitor pervenerit, & tunc utique eum competentibus actionibus poterit compellere; ut proinde quoad 3)

D

omni-

Si creditor ad liquidandum citatus emanat, a F. I. R. beretur.

Recensentur rationes Affirmantium.

1.

2.

3.

nec non Negantium.

Massa Con-
curfus atten-
denda.

omnino actio superfit fidejussori cedenda. Verum quia talis Creditor quamdiu spes est debitorem ad meliorem fortunam esse perventurum, damnum sensisse dici nequit, vix ac ne vix quidem ante mortem debitoris illiusque hereditatem excussam, de indemnitate convenire poterit si fidejussorem; adeoque vires potius *Massæ bonorum Debitoris, & concursus, hic attendendas esse diximus*. Ita, ut si Creditori ex his, in suo ordine suaque classe locato, vel ex toto, vel pro parte satisfieri potuisset, sibi omnino præjudicasset creditor, quod citatus ad recipiendum creditum non comparuit, proindeque in contumaciæ pœnam merito feret, quod sua culpa passus damnum sentire non censeatur, sicque nec de indemnitate fidejussorem conveniendi causam habeat *L. 25. §. u. ff. de solut.* quod si vero appareat, vel Creditor probare possit, se nihil vel ad minimum non solidum consequi potuisse, adhibita quantumvis omni diligentia, tantum abest ut sola illa emanentia in termino & præclusio illius a Concursu quicquam præsidii afferre queat fidejussoris ut potius gratum ipsi esse debeat, quod creditor inanes sumtus haut impenderit, durioresque sic fidejussoris causam non fecerit. Si vero pro parte ex *Massa solutio* speranda fuisset, pro ea quoque fidejussor liberabitur pro residua deficiente nihilominus responsurus.

§. III.

An emanente
creditore fide-
jussor liqui-
dans admit-
tendus? N.

Et quatenus disceptari alias soleat, num emanente, ad Concursum citato Creditore, fidejussor comparens & debitum pro quo fidem suam interposuit, liquidans admitteendus sit, & impedire queat, quo minus a Concursus *Massa præcludatur creditor?* Proque affirmativa militare videatur; quod 1) ob suum proprium interesse, etiam sine manda-

ro

to quisvis fidejussor intervenire possit; adeoque 2) hac in parte, pro una persona cum Creditore Fidejussor noster habendus; cum 3) suum magis, quam creditoris agat negotium, evitaturus solutionis periculum. In aliis tamen fidejussoribus facilius id admitterem, & in iis præprimis, qui beneficio excussionis renunciarunt: Berlich. P. 2. Decis. 207. n. 16. quam quidem in fidejussoribus Indemnitas. Vel enim Massa creditur solvendo, & hinc quia fidejussor indemnitas est, extra periculum, obstat ei exceptio tua nihil interest si creditor culpa sua damnum incurrar, atque hinc non competentis actionis exceptio: Vel non censetur solvendo, atque tunc multo minus fidejussori pro evitando damno laborare conveniet, adeoque neutro casu ut extraneus Debitoris, sine mandato admittendus erit, *arg. ff. 18. ff. de inutil. stipul. & l. 38. ff. 17. de V. O.*

§. IV.

Similiter excusabitur Indemnitas fidejussor, si Creditor oblatam ipsi statuto termino a debitore solutionem, eam accipere citra justam causam recusaverit vel distulerit, posteaque debitor solvendo esse desierit, mora ipsius accipiendi obesse fidejussori minime poterit. *arg. L. 17. C. de Usur.* Quemadmodum & pro soluto ipso jure habebitur, si creditor occasionem compensandi cum debitore habuerit, eaque usus non fuerit. *arg. L. 4. ff. & L. 4. C. de Compens.* In præjudicium enim Fidejussoris non magis compensatio quam oblata solutio negligi potest, & pro soluto haberi nequit quod ipsi jure solutum censetur.

excusatur F.
I. Si Creditor
in mora acci-
piendi fuerit.

vel si compen-
sandi occasio-
nem neglexe-
rit.

§. V.

Sed quid si Creditor elapso solutionis termino segnis non liberatur
I. F. Creditor
fit

licet segnis in
exigendo.

fit in exigendo, fidejussore licet aliquoties eum admonente, debitorque postea bonis labatur, an fidejussor nosse excusandus tunc erit? Negandum hoc per expressum textum in *L. 62. ff. de fidejuss.* ibique *Da. Brunnem. n. 2.* qua Creditor nunquam se obligavit Fidejussori ad obsequium illiusque mandatum; bene autem fidejussor se illi ad præstationem indemnitate, adeoque ipsi potius fidejussori incumbit, ad evitandum damnum, urgere debitorem ad solutionem & liberationem aut præstationem cautionis. *L. 38. ff. 1. ff. Mandat. cap. fin. X. de fidejuss. conf. hic quæ supra c. 6. ff. 9. diximus.*

§. VI.

Pactum Remissorium
nocet I. F.

Coronidis loco quæritur: Num majore creditorum parte, debitori aliquid de debito remittente, ipse quoque indemnitate fidejussor a præstatione illius liberetur? Certum quidem est, Pactum Remissorium a pluribus creditoribus cum debitore initium *invitos* quoque *ejusdem generis* reliquos obligare creditores. *L. 7. ff. fin. & 8. ff. de Pactis. Leipz. Handels- u. Ger. Ordn. Tit. 25.* quod si igitur sponte, cum debitore paciscatur donasse creditor, proindeque libertatis ipsius fidejussori nocere minime debeat; Sin vero *invitus & coacte* votorum pluralitate superatus, consenserit, melius faciet, si palam testetur, se ratione residui jura sibi & actiones adversus fidejussorem reservare velle; nisi durante hujusmodi transactione majoris præcautionis ergo denunciare fidejussori litem malit, ut veniat eique contra pactum hujusmodi remissorium Con-Creditoribus reliquos inter & debitorem initium assistat; quo non comparente, multo minus deinde fidejussor audiendus erit.

§. VII.

S. VII.

Essent quidem adhuc plura, quæ de utilissima hacce materia in medium proferre potuiffem. Malo tamen, Benevole Lector, me iusto breviorẽ fuiffẽ dicas, quam per nimiam prolixitatem tœdium Tibi creare. Si inter legendum quædam deprehendiffi quæ Tibi placent, graviffimum sane id mihi erit; Sin vero Tuæ expectationi omnia non respondeant, cogitabis tecum me hominem, neminemque nostrum sine errore esse.

S. D. G.

COROLLARIA.

I.

Valida est Legitimatio per Principis Rescriptum facta, etiam extantibus aliis legitimis libris.

II.

Pater non habet usumfructum feudi filio concessi.

III.

Quarta, quæ Trebellianica in jure nostro audit, accuratius Pegasiana nominanda.

IV.

Judex secundum acta & probata non secundum conscientiam suam privatam judicare debet.

V.

Falso statuitur, Reum Confessum & Convictum simul esse debere.

D 3

Sic

Ilc Tibi dignus honor Themidos con-
fertur Amice!
Grator, & ex animo prospera quæque
precor.

*Brevissimis bis, Prolixissimo animo gratulari
Nobilissimo DN. CANDIDATO Amico
& Affini honoratissimo, de Summis in Fu-
re dudum promeritis honoribus voluit,
debuir*

D. GOTHOFREDUS BARTHIUS.

Ad
*Nobilissimum & Consultissimum Domini
Doctorandi Parentem.*

Iuribus intentus discendis, Filius, omnes
Applicuit vires Corporis ac Animi.
Non in eum Juris sibi quicquam prava vo-
luptas,
Sumere vel potuit torpida segnities.
Quin potius Juris compos Virtutis, in arcta
Ejus versari suevit Amicitia.

Nunc

Nunc merito recipit supremos Juris Honores

Juris Sectator justus, amansque boni,
Hinc & Jure tibi de Nato gratulor, atque
Numen ut inceptis annuat, ipse precor.

Consultissimo Parenti

*Patrueli suo Patris instar devenerando de
Filiū exoptatissimis incrementis, &
summis, quos merito suo in Jurispru-
dentia adeptus est honoribus, animi-
cus gratulatur*

L. JOHANNES Günther,
Diac. ad D. Nic. & Collegiatus Collegii B. M. V.

Securos Patres Patriæ clarosque parentes
Te GUNTHERIADA jusserat esse *The-*
mis.

*Sponsorum accipiunt, Themidos tutissima semper,
Semper sancta fuit nec temerata fides.*

*Affidue inde instat noctesque diesque monendo:
Sit memor officii non requieta jubet.*

*Nec mora morosi debitoris nomina vitat
GUNTHERUS, nomen se probat esse bo-*
num.

*Jamque adeo publice solvit, sponsisque respondet,
Solvit quæ Patriæ quæ debuitque Patri.*

Gau-

Gaudet magna *Themis*, sed & ipsa *debere* recordor
Inquit GUNTHERO: Solvere & ista decet.
Accipe Sarranas vestes, his splendidus imple
Doctrina Cathedras, amplaue voce fora.

Publicum eruditionis haud proleſtariae ſpecimen;
promeritosque ea honores

Nobiliff. Autori gratulatus ſcr.

GOTTFRIDUS OLEARIUS,

Utr. Ling. in Academ. Lipſ. P. P.

00 A 6434

ULB Halle

002 923 033

3

VD 17

Q. D. B. V.
DISPUTATIO INAUGURALIS JURIDICA,
DE
**FIDEJUSSORE
INDEMNITATIS,**

Von
Schadloß = Bürgen,

Q V A M
RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,
DN. FRIDERICO WILHELMO,
CORONÆ BORUSSICÆ ET ELECTORATUS
BRANDENBURGICI HEREDE, ETC. ETC.

SUB PRÆSIDIO
DN. CHRISTIANI THOMASII, Jcti,
S. REG. MAJ. BORUSS. CONSIL. PROF. PUBL. ET FA-
CULT. JURID. DECANI,

PRO LICENTIA
DOCTORALIA IN UTROQUE JURE PRIVILEGIA
CONSEQUENDI,

Ad diem XXVII. Jun. An. MDCCIII.
PUBLICO ERUDITORUM EXAMINI SUBMITTIT
Horis ante & pomeridianis

CHRISTIANUS Günther, Luba Lufat.

Recus. HALÆ MAGDEB. Typ. CHR. HENCKELII, Acad. Typ.

